

sedanjih znancev in prijatlov menda za vselej. Dokončali smo dozdej že dva predmeta; tudi sviloreje smo se danes učili; al čas, ki je bil odločen temu v sedanjih časih tako važnemu predmetu, bil je tako kratek, da si ga skoraj imenovati ne upam: v poldrugi uri bili bi morali zapomniti si ves ta nauk! — Sploh se imamo, ker gre čas bolj h kraji, vedno več učiti; gradiva je res toliko, da se profesorji sami čudijo ter pravijo, da tako obilno nakupičene dušne hrane prebaviti je želodcu skoraj nemogoče; „für geistige Speisen gibt es aber keine Speisepulver“, nam je šaljivo nedavno nek profesor djal. Vendar pa moremo z resnično hvaležnostjo navdani biti do vseh, ki so nam pripomogli, da smo tukaj; kajti kdor hoče pazljivo poslušati, nabral si bo zlatih naukov na kupe za-se in za sebi v poduk izročeno mladost, in to zlasti za take kraje, kjer se prebivalci pečajo s poljodelstvom in živinorejo. Tudi gledé gozdov bi marsikomu, ki ima svojo sekuro preostro nabrušeno, privoščili, da bi bil poslušal nauke o tem, zlasti za naše gorjanske kraje tako važnem predmetu. Po dunajskih ulicah bi zamogli taki „gozdni strojevci“ tudi videti, kako naj se skrbi za gozdni zárod in njegovo ohranjenje. S toliko skrbljivostjo se gojijo mlada drevesca novih drevoredov in perivojev, da noben vrtnar za svoje nježne cvetke bolje skrbeti ne more. Zato se pa tudi ni čuditi, da smo v kljub ne ravno ugodnemu jesenskem vremenu že pred tednom tu divje kostanje vdrugeč cvesti videli. — Včeraj se je peljal ves naš razred v Klosterneuburg. Imeli bi bili ogledati ondoto velikansko drevesnico in vinograde: velikansko drevesnico rečem, in to po pravici, kajti nič manj ne obsega ko 20 oralov zemlje. Drevesnico smo obhodili po večem vso; al na poti v vinograde nažgal nas je bil dež tako, da jih je le nekoliko na dotično mesto prišlo. Škoda, da se nismo mogli ozreti bolj na tanko po nogradih; nič manj jih namreč ni skupaj na eni lastnini ko 100 oralov. To bo več kapljice! da jej bi le še vreme bolj ugodno bilo! — Na prihodnjo nedeljo je napovedana še ena večja demonstracija v Azgersdorf in Mödling; s tem mislim, da bodo naše demonstracije skončane.

Mašina, ki robka turšico, velika dobrotnica na več strani.

V izgled tudi drugim krajem.

Iz Dobrépolj 10. sept.

V 36. listu „Novic“ je bilo iz seje odbora družbe kmetijske naznanjeno, da je sl. odbor srenjčanom naše fare za 10 gold. v last prepustil mašino, s katero se turšica robka. Naj bode toraj s temi vrsticami slavnemu odboru za dar znižane cene spodobna očitna zahvala izgovorjena. Ne bode pa morebiti od več, ako pri ti priliki ob kratkem spregovorimo o namenu, zarad kterega smo omenjeno mašino na pósodo prosili in ktero posebno korist še ž njo doseči upamo. — Med pridelki tukajšnjega kraja se sme, razun krompirja, na prvo mesto staviti turšica; največ se je seje in toraj tudi v primeri z drugimi žitnimi vrstami največ pridelal; večletne skušnje pričajo, da je zemlja in obnebeje tukaj za-njo posebno ugodno. Vsak kmetovalec pa vé, koliko truda veljá in koliko časa se potratí, predno je zrnje od štokov obrobkano. Namesti da bi ženstvo predlo, možaki na pr. razno orodje pripravljali, koše pletli itd., se družina v večerih po več tednov s tem robkanjem ukvarja. Očitno je toraj, kako koristna je za kmetovalca mašina, ki v malih urah delo opravi, ktero mnogo rok še le v mnogih dneh, da ne rečem tednih, dovršiti more. Lahko je toraj misliti, kako ustrezno

je bilo kmetom, ki so na vrsto prišli, da so mašino rabili in kako radi so se je posluževali. Vsakteri je bil pa tudi rad pripravljen po meri dela, ki ga je mašina imela, jej par bokalov zrnja podariti. Mašina je tedaj tudi služila ter imela dohodke. In kaj s tem zaslužkom? Da kratko povem, ti dohodki mašine imajo najprej namen, revnim otrokom, ki jih je v fari obilo, biti, ako smemo tako reči — sv. Nikolavž. Iz prodanega zrnja namreč se ima otrokom, ki zavoljo revščine ter pomanjkanja dostojne obleke in obutve ne morejo, zlasti pozimi, ne v cerkev ne v šolo hoditi, oskrbeti kako oblačilce, obutev itd. In ker ena sama mašina, kakor se je pokazalo, nikakor ne zadostuje, bode ta mašina imela nalogo, še drugo mašino zaslužiti in omisliti ter sčasoma po primeri večih dohodkov kupiti tudi in med ukaželjne kmetovalce razdeliti koristnih bukev, pospeševati in podpirati sadjo- in sviloreje itd. Razun tega toraj, da se ima delo polajšati, mnogo dragega časa drugod koristno porabiti, da imajo kmetje ob enem tudi priložnost, korist kmetovalskih mašin spoznati in ceniti, še marsikaj družega od te mašine zahtevamo — in skušnja lanskega leta spričuje, da bomo po ti lahki in praktični poti tudi, ako Bog dá, kolikor toliko dosegli in vresničili. Ali bi se ne dalo z enacim vspehom tudi drugod, kjer pridelajo dosti turšice kaj enacega poskusiti in vpeljati? *) Ob enem pa naj bode očitna zahvala izrečena tudi vrlemu g. Šolmajerju, ki nam je pripomogel, da smo mašino, ki nam je zdaj blagovoljno v last prepuščena, iz kmetijskega vrta v Ljubljani dobili na pósodo.

M. Smolej.

Delitev premij

lastnikom lepih kobil in žebcev.

bode, kakor so „Novice“ že davno naznanile, za deželo kranjsko letos v Kranji, in to prihodnji petek 24. dan t. m. dopoldne ob 9. uri.

Skušnje na vrtu družbe kmetijske ljubljanske.

Letošnje skušnje so posebno rodovitnost sledečih pridelkov potrdile; kdor jih želi kupiti, naj se obrne do podpisanega. Podolski oves za seme se mernik prodaja po 1 gold. 50 kr., zlata Erlaška pšenica za seme po 3 gld., — ameriški rumeni krompir po Goličevi šegi sajen z dvajseternim pridelkom po 2 gold. 50 krajc. cent, — rdeči okrogli Rošičev krompir z 45. do 50 ternim pridelkom po 1 gold. 80 krajc. cent. — Zavoj se cenó zarajta.

V Ljubljani 15. septembra.

Fr. Šolmajer,
pri sv. Jakobu štev. 148.

Znanstvene stvari.

Sporočilo

o XV. odborovi skupščini Matice slovenske.

v Ljubljani 2. septembra 1869. l.

Pričujoči so bili ljubljanski odborniki: gg. dr. J. Bleiweis, dr. Costa, dr. Zupanec, Lézar, Vilhar, Jeran, dr. Papež, Svetec, Sovan; izmed vnanjih pa: gg. Er-

*) Mašina, ki nam jo je slavna kranjska kmetijska družba v last prepustila, je iznajdba Pavla Kropivškega v Šemniku pri Zagorji in veljá z dvema cevema 45 gld., obropka se ž njo blizo do 20 mernikov turšice v eni uri. Dobijo se pa enake mašine z eno cevjo tudi na vrtu kmetijske družbe v Ljubljani pri g. Skaletu in v fužinah v Dvoru (Hof) pri Žužemberku, ako se ne motimo, jim je cena po 20 gold.